

DÉLBÁCSKA

V. ÉVFOLYAM

281

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1924 DECEMBER HÓ 4

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:

1¹/₂ Dinár

A hűnös történelem

A serdülő ifjúságra rendkívül nagy hatással van a történelem tanítása. Epen azért szükség volna a történelem tanítását megreformálni úgy, hogy ez alkalmas legyen egy egészséges szellem kitermelésére. „Történelem az élet mestere”, mondották már az ókorban, Comenius pedig az élet szemfényének tartotta. Nevelő hatását tekintve, a történelem még nyert jelentőségében, mivel a modern kultúra kialakulását és fejlődésének irányát csak a történelem lencsén keresztül nézve érthetjük meg. A társadalom szerkezete, az állami berendezések mind történeti alapon állnak. A vallási és nemzeti elnyomatás a történelem útján világosítja meg a fiatal lelkeket, hogy minél jobban megbecsüljék a szabadságért és emberi jogokért küzdőket, valamint a helyes értelmezett nemzeti öntudat és emberi szolidaritás eszméinek terjesztőit. De vajjon megfelelt-e ezeknek a céloknak az eddigi történelemtanítás? Nem. Már Rousseau mondja a történelemről, hogy amíg egy nemzet békésen kormányozva nyugodtan fejlődik és virágzik, nem hallat magáról semmit, csak akkor kezd róla a történelem beszélni, ha az illető nép önmagát nem tudja féken tartani és szomszédja ügyeibe beleavatkozik. Wells szerint a civilizáció megmentése oly mértékben fog sikerülni, amennyiben a tanítást megreformálják. „Az európai iskolák — mondja Wells — ma kivétel nélkül a legvadabb hazafasságot hirdetik: az iskola a fészke az ijesztő politikai ragálynak. Az európai gyermekek intenzív nemzeti egoizmusok gözkörében nevelődnek, amely minden praktikus nemzetközi célra alkalmatlanná teszi őket.” Nekünk ennél a gondolatnál különösen meg kell állnunk egy pillanatra, mivel itt Közép- és Kelet-Európában a szűk körű nacionalizmus jegyében folyik a történelemoktatás. „Itt a világ közepe” módján egyetemes arányúvá dagasztja a kismiszterek multját és az ifjúság előtt a világ egyéb részeinek az aránya megkisebbségül és összezsugorodik. A történelemtanítás eddigi során fölvonultatták az ifjúság előtt az uralkodókat jelentéktelen szerelmeikkel és viselkedésükkel, szemléltették a nagy csatatereteket, hol a megcsontított holttestek hekatombái fölött büszkén elvonult a hódító hadvezér, mindezt rengeteg évszám felsorolásával: azonban azt, hogyan éltek az emberek, milyen eszmék irányították őket, milyen volt életmódjuk, művelődésbeli állapotuk és művészetük, arról vagy egyáltalán nem vesz tudomást, vagy csak tovasiklik rajtuk. Természetesen, ha az ifjúság a történelem kiszínezett, véres árnyaiban látja ideálját, nem pedig a békés munka nagyszerű hőseiben: a tudomány, művészet uttörőiben, a lelkebe türelmetlenség és gyűlölet költözik másnyelvű népek ellen. A szines háborus elbeszélésekkel az alacsony ösztönöket élesztgetik és ezeknek következménye a másnyelvű népek elleni idegenkedés, ellenséges indulat. Ezek az érzések az ifjú fogékony lelkében oly mély gyökeret vernek, hogy később teljesen kiirtani még akkor sem képes, ha önmaga akarja is. Ez a ragály úgy megfertőzi az ifjúságot, mint egy gyógyíthatatlan csunya betegség. Ha az embereket meg akarjuk szabadítani a rögeszmék terheitől, legelőször is a gyermekeken kell kezdenünk az iskolában. A büntügyi krónikává züllött történelem helyett pártatlan történelmet kell tanítani, mely a saját ország multját annak helyes arányában mutatja be. Egy kis kostoló a pártatlan néprajzból azonnal kiábrándít minden egyes népet abból a tévhitből, hogy ő az előkelőbb faj.

Pasics és Pribicevics akciója a Vajdaságban

Az ellenzéki pártok Drinkovics és Surmín ellen — Teljes kudarc fenyegeti a disszidens Rádics-párti Lovrekovics akcióját

Pasics Nikola miniszterelnök tegnap délelőtt Pribicevics Szvetozár közoktatásügyi miniszterrel tárgyalt a radikálisoknak és önálló demokratáknak a választási küzdelemben való együttes részvétele ügyében. Különösen a Vajdaság területén vannak nézeteltérések, a két párt között, amelyeket el kell simítani.

A radikálisoknak a Vajdaságban egyéb gondolai is vannak. A becskeréki kerületben ugyanis igen sokan elégedetlenek a hivatalos jelöléssel. Az elégedetlenek egy küldöttsége tegnap felkereste Pacics miniszterelnököt, akik ellensúlyozni akarták annak a küldöttségnek a befolyását, amely néhány nap előtt felkereste a miniszterelnököt és az elégedetlenek ellen hangolta. Pacics most a két csoport között békét akar teremteni.

Az ellenzéki pártelnökök tegnap délelőtt és délután tárgyaltak a választáson való együttes részvétel ügyében. Az értekezleten elhatározták, hogy mindazokon a területeken, ahol a ra-

dikálisok Drinkovicsot és Surmín jelölik, az ellenzék egységesen lép föl, hogy megakadályozza a két renegátnak a megválasztását. A blokk elhatározta, hogy Szlovéniában és Dalmáciában egységesen lépnek fel, máshol azonban önállóan jelölnek az egyes pártok. A közös listától különösen a muzulmán-párt húzódozott, mert attól tart, hogy ebben az esetben a Rádics-párt teljesen kismiszi őket.

Zagrebi jelentések szerint a horvát köztársasági parasztpártból kilépett Lovrekovics Hinko volt képviselő akciója teljes kudarcot vallott. A horvátok tudni sem akarnak Lovrekovicsról. Hasonlóképpen kevés sikerre van kilátása a választásokon a Simrák vezetése alatt álló horvát néppártnak is.

A minisztertanács tegnap esti ülésén Maximovics és Nincsecs miniszterek tárcájukba vágó ügyekről számoltak be. Nincsecs a velencei gazdasági konferenciáról referált, amely befejezéséhez közeledik. A szerződést még e hónapban aláírják.

A Magyar Párt gyűlése Temerinben

Dr. Sántha György országos pártelnök és dr. Brezovszky Nándor noviszádi pártelnök Temerinben — A temerini magyarok meleg tüntetése Berecz Kálmán képviselőjelölt mellett

Temerin magyar népe tegnap impozáns módon tett hitvallást a Magyar Párt és annak Novisad-kerületi képviselőjelöltje Berecz Kálmán mellett.

A temerini Magyar Párt tegnap gyűlést tartott, amelyen hatszáz ember jelent meg. Miután a teremben több hely nem volt, több száz temerini magyar künn rekedt és nem vehetett részt a gyűlésen.

A gyűlésre tegnap délután Temerinbe érkeztek dr. Sántha György az Országos Magyar Párt elnöke, dr. Brezovszky Nándor a novisádi párt elnöke, Achs Izor alelnök, dr. Balassa ügyvéd, a becei magyarság vezetője és számos más vidéki vendég.

A gyűlést Sztuchlik Lajos a temerini Magyar Párt elnöke nyitotta meg és üdvözölte a megjelent vendégeket azután pedig átadta a szót dr. Brezovszky Nándornak.

Dr. Brezovszky Nándor felhívta a megjelenteket, hogy egységesen álljanak mind a Magyar Párt zászlója alá, mert csak így lehet eredményt elérni. Zárt sorokban kell felvonulni a ma-

gyarságnak a választások alkalmával, hogy ily módon bizonyíthassuk életrevalóságunkat.

Achs Izor a Magyar Párt programját ismertette és egységre szólította a magyarokat.

A temerini Magyar Párt titkára beszédében kifejtette, hogy pártunk legfőbb célja mindenki számára az egyenlőséget kivívni.

Sántha György dr. az országos pártelnök emelkedett ezután szólásra. Felhívta Temerin magyarságát, hogy a választások alkalmával mind a Magyar Pártra szavazzanak le. Pártunk olyan jelölteket állított és olyanokat fog jelölni, akik a nép bizalmát bírják. A Magyar Párt nem nézhet sem jobbra sem balra, csak egyenes uton mehet előre, hogy elérje célját és megvalósítsa nagy feladatait.

Sztuchlik Lajos ezután bejelentette, hogy Temerin magyarsága örömmel fogadta Berecz Kálmán jelölését. A gyűlés Berecz Kálmán lelkes élettésével véget ért.

A kölni zóna kiürítése

Chamberlain angol külügyminiszter ma érkezik Párisba

Chamberlain angol külügyminiszter ma érkezik meg Párisba és holnap kezdi meg tanácskozásait Herriotval.

Chamberlain tárgyalásainak legaktuálisabb pontja a kölni zóna kiürítése lesz. Az angol felfogás ebben a kérdésben az volt, hogy az ötesztendő okkupációs időhatár 1925 január tizedikén lejár, mert Németország 1920. január tizedikén teljesített először jóvátételi törlesztést és Anglia nem veszi figyelembe azokat a zavarokat, amelyek időközben támadtak a jóvátételi törlesztések tekintetében. Már most a kölni zóna kiürítése fedezetlenül hagyva azokat a francia csapatokat amelyek a Ruhrvidék még megszállva tartott részén vannak: és ez teszi szükségessé a megállapodást a kiürítésre nézve. A

diplomáciai körök értesülése szerint Chamberlain javaslata az lesz, hogy Anglia kész kitolni Köln városának és Köln vidékének kiürítését január tizedikéről márciusig, vagy legrosszabb esetben áprilisig, akkor, ha a francia kormány márciusig, vagy áprilisig lezárja, vagy legalább nagyjából lezárja a Ruhr-vidék okkupációját. Ezáltal tárgyalanné válnék az a probléma, hogy az angol csapatok kivonulása következtében oldalról nincsenek többé fedezve a Ruhr-vidéki francia csapatok. Noha a londoni megállapodások értelmében a francia kormány csak 1925. késő őszén köteles kiüríteni a Ruhr-vidéket, mégis azt hiszik hogy Chamberlain és Herriot meg fognak egyezni.

Anglia azt szeretné, ha Franciaország nem venné igénybe az egész évet, és Herriot hajlandónak mutatkozott az angol kívánság teljesítésére. Így azután 1925 tavaszára valószínűleg felszabadul az idegen megszállás alól úgy a kölni zóna, mint a Ruhr-vidék: és Chamberlain párizsi tárgyalásainak kérését csak azért tartják hibásnak egyes helyeken, mert így a párizsi megállapodások eredménye nem befolyásolhatja többé a német választásokat.

Amennyiben január tizedike helyett tavaszig maradnának Kölnben az angol csapatok, a kitűrtés elhalasztásának magyarázata gyanánt az angol kormány majd arra fog hivatkozni, hogy Németország még nem hajtotta végre a rendőrségnek a békeszerződés által előírt decentralizálását: és a katonai ellenőrző-bizottság még nem zárta le munkáját.

Éjszakai sötétség déli egy óraker

Londonból jelentik: Tegnap délben meteorológiai csoda történt az angol fővárosban. Délben egy óraker egyszerű éjszakai sötétség lett a városban. Valamennyi házban meg kellett gyújtani a villanyt és a forgalmat csak a legnagyobb nehézségek közt lehetett lebonyolítani. A „napfogyatkozás” okát egyelőre még nem tudták megmagyarázni, de annyi bizonyos, hogy nincs összefüggésben a híres londoni köddel.

Az esti lapokban meteorológusok igyekeznek magyarázatot adni a dolognak, de mindannyian kijelentik, hogy a légkör megsűrűsödéséről vagy vastag felhőrétegről szó sem lehet. Eddig még nem tudták pontos magyarázatot adni ennek az egészen különös és még soha meg nem történt eseménynek.

Sulyos szerencsétlenség a titeli hid építésénél

Felrobbant egy süritett levegővel felített cső — Egy munkás meghalt, több sulyosan megsebesült

A titeli vasuti hid építésénél kedden este hét óraker sulyos szerencsétlenség történt. Az épülőfélben levő vízi pillérben egy munkás dolgozott, amikor eddig még fel nem derített oknál fogva, az a cső, amelyen át a süritett levegőt préselik, felrobbant. A robbanás a kezzenban dolgozó munkást darabokra tépte, több munkást pedig sulyosan megsebesített. A robbanás a pillért is szétvetette úgy, hogy azt teljesen újból fel kell építeni. Az építésügyi miniszteriumból tegnap kiszált egy bizottság, hogy megállapítsa a baleset okát és megvizsgálja az egész építkezést.

Tőzsde

Zürich, december 3. (Zárlat) Beograd 7:50, Newyork 517:25, London 24:06, Milano 22:49, Páris 28:35, Prága 15:55, Bécs 0:00728, Budapest 0:00695, Bukarest 2:55, Szófia 3:75, Szaloniki 9:20, Berlin 123:50, Brüsszel 26:05, Amsterdam 209:—.

Beograd, dec. 3. Páris 378, London 319:—, Milano 298:—, Prága 205:75, Zürich 1328:—, Bécs 0:0969, Budapest 0:0925, Szófia —, Newyork 68:40, Amsterdam 27:80.

Zagreb, december 3. Páris 375, Newyork 68:50, Zürich 1339, Milano 300:—, London 320:—, Prága 206:—, Bécs 0:00965, Budapest 0:0925, Amsterdam —.

Anglia és Szudán

Anglia visszautasította a Népszövetség illetékességének elismerését az angol-egyiptomi vitában. Az egész kérdést a birodalom belügyének tekinti, melybe a Népszövetség beleszólási jogát nem hajlandó elismerni. A konzervatív kormány tisztában van, hogy ezzel olyan precedenst alkotott volna, amely a birodalom további fennállását a legnagyobb veszedelemmel fenyegetné. Ezzel a Szudán nemzetközi helyzete meghatározásának fogas kérdéséről is felszabadult a Népszövetség. Mert ez a kérdés egyike a legbonyolultabbaknak mindazok között, melyek a Népszövetség salomoni ítéletére várnak. Formailag alighanem Egyiptomnak van igaza, lényegileg Angliának, de mindkét állítást csak fentartásokkal lehet megkockáztatni.

Majdnem száz éve annak, hogy a Nilus felső folyása körül elterülő Szudánt Mehemed Ali egyiptomi kedive elfoglalta. Az egyiptomi uralom a legszélsőbb kizsákmányolás jegyében folyt. Szudán az egyiptomi pasák rablógazdasága alatt az afrikai rabszolga-kereskedelm központja lett s a lakosság egy néhány évtized alatt az eredetinek egy negyedére csökkent le. Az elégtelenség hatása alatt 1883-ban forradalom tört ki s a próféta szerepét játszó Máhdi és derviseinek vezetése alatt kiverték az egyiptomi megszállókat Szudánból. A Máhdi egy pillanatra egész Egyiptomnak elfoglalására gondolt. A dervisek uralma Szudánban majdnem 1899-ig tartott, mikor az Egyiptomban végleg elhelyezkedett Anglia katonai vezetésével, hosszas erőfeszítések után, sikerült azt visszafoglalni. Ekkorra azonban már a francia gyarmati terjeszkedés is eljutott a Szaharán át Szudánig s az angol katonai parancsnoknak, Kitchener tábornoknak és egy francia gyarmati expedíció híres vezetőjének, Marchand ezredesnek összetűzése Fashodánál szinte háborús bonyodalomra vezetett Franciaország és Anglia közt.

Az angol hatalommal visszaszerzett Szudánt ezután condominiummá alakították Anglia és Egyiptom közt.

Anglia tervbevette, hogy a Nilus felső folyásán is ugyanolyan gátakat építtet ki, mint Egyiptomban s ezáltal az óriási terjedelmű ország legnagyobb részét ép olyan bőven termővé teszi, mint Egyiptomot. Az egyik nagy gát építése már közel is jár a befejezéséhez. Egyiptomban ez a terv a legnagyobb nyugtalanságot kelti, mert a Nilus felső gátjainak kiépítése látszólag békés eszközökkel, Angliának jobban kezébe adja Egyiptomot, mint a legerősebb katonai megszállás. A Nilus felső folyásának gátjaival ugyanis Anglia teljesen kezében tarthatja Egyiptomnak a Nilus szabályozott áradásaitól függő existenciáját. Ehhez a gyakorlati észhez azonban hozzájárul az egyiptomi nacionalizmus páratlan megerősödése a háború után. Az egyiptomi nacionalisták ma az egész Felső-Afrikából ki szeretnék szorítani azt az Angliát, amely viszont ezt a területet már a szuezi-csatorna birtoklásáért sem adhatja fel.

Anglia ezt előrelátva, 1923. februárjában egy ultimátummal fordult az akkori egyiptomi kormányhoz, amelyben követelte, hogy az egyiptomi király ujonnan felvett címei közül töröljék a Szudán királyának címét. Az egyiptomi kormány akkor eleget tett az Allenby marsall által átnyújtott követeléseknek. De a felemás helyzet teljesen nem változott meg, mert a most meggyilkolt sir Lee Stack tábornok — mint az egyiptomi király megbízottja — volt mindvégig Szudán katonai kormányzója. Az egyiptomi nacionalisták pedig felhasználták az alkalmat, hogy a mohamedán szolidaritásra hivatkozva, Szudánban is minél nehezebb helyzetet teremtsenek az angol gyarmati kormányzatnak. Baldwin kormánya most erőyes rendszabályokkal akar ennek a helyzetnek véget vetni. Hogy milyen sikerrel, azt a jövő mutatja meg.

Elszakíthatlan harisnya

csakis BRACA SCHÖNBERGERNÉL,
Novi Sad, Jevrejska ulica 6. szám.

A karlováci véres összeütközés

Harc a nacionalisták és rendőrök között — Tíz súlyos sebesült
Tizenöt letartóztatás — Szigorú intézkedések

Lapunk tegnapi számában röviden beszámoltunk arról a véres összeütközésről, mely vasárnap éjjel történt Karlovácson az Orjuna és a horvát nacionalista ifjak között. A véres összeütközésről alábbi részletes tudósításunk számol be:

Vasárnap óta nagy izgalomban tartja Karlovácot egy incidens, mely egy orjuna és egy hanaos között kezdődött. Az első összecsapás a „Zorin Dom”-ban történt, hol a Horvát Sokol tartotta mulatságát. Itt egy hanaos felismert egy orjuna és azt felpofozta, ezzel ugylátszott, hogy az incidens befejeződött. A mulatság után egy kisebb csoport hanaos elment a „Velika Kavana”-ba, ahol rendszeren az orjunaok tartózkodnak, ezek, amint a hanaosokat meglátták, megtámadták őket. Ekkor a kávéházba érkezett egy újabb, körülbelül 60 tagból álló hanaos csoport és megkezdődött a verekedés. A verekedés láttára a közönség a kávéházból elmenekült, mire a felbőszült ifjak megkezdtek a berendezés rombolását és néhány perc múlva az egész

kávéház berendezése romokban hevert. Ekkor érkezett a kávéház elé Kosztics szolgálatban levő kapitány és felszólította a fiatalembereket, hogy oszlanak szét, de ezek őt is megtámadták és egy botütéssel fején súlyosan megsebesítették. Kosztics még ájultan feküdt a földön, mikor a rendőrség és egy katonai őrző megérkezett, de a fiatalemberek még mindig nem akartak szétszórani. Valóságos ütközet kezdődött, melyben több, mint tíz személy sebesült meg, köztük több rendőr. Kosztics kapitányt orvoshoz kellett szállítani, hogy sebeit bekötözzék. Eddig tizenöt személyt tartóztattak le. A sebesültek közül többet a zagrebi kórházba kellett szállítani.

A zavargások elkerülésére való tekintettel a rendőrség elrendelte, hogy a korcsmákat esti tíz, a kávéházakat pedig ideiglenesen esti tízenegy órakor kell zárni. Tegnap este kiszállott Karlováca dr. Maurovics államügyész és ma érkezik meg a vizsgálóbíró. A kávéház kára 30.000 dinár.

Szubotica gondja a montenegróiak miatt

Még mindig fekete földet követelnek a montenegrói földigénylők

Megírta a Délbácska, hogy néhány nappal ezelőtt montenegrói földigénylők érkeztek Szuboticára, kik a városi földekből kértek maguknak földet. A város ki is utalt nekik parcellákat, azonban a montenegróiak nem voltak megelégedve a homokos földdel és nem akarták azt átvenni, hanem zsiros, fekete földet követeltek, mint ahogy azt nekik az agrárhivatalok megígérték.

Már két hete áll a vizsálya a montenegróiak és Szubotica város között. A montenegróiak ragaszkodnak követeléseikhez s a hatóságok tehetetlenül állnak a földigénylőkkel szemben. A földigénylőknek tudomására jutott, hogy Szubotica város szegényebb alkalma-

zottainak, hogy nyomoruságos helyzetükön javítsanak, kisebb parcellákat osztott ki. A montenegróiaknak megtetszettek a gondozott kis parcellák és elhatározták, hogy ezeket megszerzik maguknak. A montenegróiak ezen elhatározása érthető izgalmat keltett a városi alkalmazottak körében. Tegnap egy ötven tagból álló küldöttség kereste föl Gyogyevics főispánt és védelmet kértek a földigénylők ellen. A főispán kijelentette, hogy a városi földek megmaradnak a régi bérlők kezében és a földigénylők esetleges támadása esetén pedig segítséget helyeztél kilátásba a város alkalmazottainak.

A novisadi lakókat nem lehet kitenni

A lakásokról szóló városi szabályrendelet értelmében május elseje előtt senkit sem lehet kitenni

A szociálpolitikai miniszterium leírt Novisad város főispánjához, terjesszen elő javaslatot miként lehetne megakadályozni a lakásügyben fenyegető anarchiát, miután ez év december 31-én hatályát veszti a lakástörvény és a háziurak szabadon rendelkezhetnek lakásaik felett. A háziurak szabad rendelkezése természetesen súlyosan érintené a lakókat és miután a kormány még nem látja alkalmasnak a helyzetet arra, hogy a lakásfelmondást szabaddá tegye, valamilyen módon meg akarja ezt akadályozni.

Szliepcevic Milán főispán ezért tegnap délutánra ankétet hívott egybe, amelyen rajta kívül még dr. Sztэфановics Zsárkó polgármester és dr. Belajcsics Vladimir törvényszéki elnök vettek részt. A megbeszélésen még nem hoztak ugyan végleges határozatot arra vonatkozólag, hogy milyen felterjesztést intézzenek a lakásügyben a szociálpolitikai miniszterhez, nagyjában azonban már megállapodtak az adandó válasz ügyében.

Dr. Sztэфановics Zsárkó polgármester a Délbácska munkatársának az an-

két és a miniszternek adandó válasz ügyében a következőket mondotta:

— Véleményem szerint a lakáskérdést csak a parlamentben és törvény útján lehet rendezni. Miután azonban a lakástörvény ez év december 31-én hatályát veszti Novisadon ismét életbe lép a lakás-szabályrendelet. E szabályrendelet értelmében Novisadon csak február május augusztus és november elsején lehet felmondani három hónapi időtartamra.

Február elseje előtt tehát nem lehet felmondani, akinek pedig február elsején mondanak fel, annak csak — május elsején kell kiköltözni. Már pedig a parlament március 8-án összeül és azonnal elfogad egy új lakástörvényt, amely megint szabályozza a lakó és a háziur közötti viszonyt, megtiltja a fölmondást. Így azután a lakóknak nem kell május 1-én kiköltözniük. A szabályrendelet értelmében az ezer forint évi bért fizető lakásoknál a felmondás fél év, ezer forint évi bért pedig ma minden lakó fizet. Novisadot, illetve lakásbérletét nem fenyegeti a veszély január 1-én.

Spanyol--francia ellentét

Franciaország vissza akarja hívni madridi követét

A párisi lapok madridi jelentése szerint a spanyol direktórium jelenlegi vezetője, Magaz admirális, magához hívatta a madridi lapok szerkesztőit és kijelentette előttük, hogy a külföldön spanyol forradalmat készítenek elő. Ezt a tevékenységet elsősorban Franciaországban folytatják, a francia kormány segítségével és messzemenő támogatásával. A spanyol lapoknak kötelességük — mondotta Magaz —, hogy

Franciaország ellen forduljanak és védelmükbe vegyék a spanyol királyt. A király személye azonos a hazával és minden körülmények közt meg kell őt védeni. Magaz tábornoknak ez a kijelentése Párisban a legnagyobb feltűnést keltette és amennyiben a hír igaznak bizonyul, úgy Franciaország részéről a legélesebb diplomáciai retorziót fogja maga után vonni.

A Quai d'Orsay-n kijelentik, hogy

megkísérelték, hogy hivatalos jelentés kapjanak a nyilatkozat szövegéről. Amennyiben Magaz tényleg az említett formában tette meg nyilatkozatát, úgy Franciaország a legerélyesebb ellenrendszabályokat lépteti életbe és minden körülmények közt követelni fogja a legteljesebb elégtételt. Ellenkező esetben rögtön visszarendeli Madridból követét.

A koldusasszony gyásza

Szomorú története végén megkérdezték tőle a szokásos kapott érdeklődéssel:

— Miért akart meghalni?
Zilált hajfűrtjeit megpróbálta rendbe simítani félrecsuszott kendője alá, szemével kereste a feleletet, mert agya beledermedt a téli részvétlenségbe s torkát is összehúzta a hideg. Révveteg pillantása fennakadt az egyik mentőorvos kezében szégyenkező, leperzselt szirmu virágcsokron s mozogni kezdett a nyelve. Határozottan, biztosan, mert szeme megtalálta a feleletet.

— Nem akartam én meghalni, nem, a világért sem. Hiszen nagyon jó élni. Sirmi minden nap... Maguk nem is tudják, milyen jó sirmi. Azt csak én tudom, mert sírás nélkül már igazán nem élnék.

— Miért jó sirmi? Az sír, akinek fáj valamije.

— Az a fájás jó. Nem is képzelik milyen jó, mert maguknak nem volt soha egy jó fiuk, akit siratni tudnának. Nekem volt.

— A fiát siratja?

— Azt. Gimnázista volt már, a másodikba járt. Én tanítottam, abból, amit naponkint összekéregtettem a temető sarkán. Koldulásból tanítottam, hogy nagy ur legyen. Mindennap új okot találtam a panaszkodásra s úgy tudtam sírni, hogy senki sem ment el előttem hiába. Mindenki adott egy dinárt két dinárt... huszat is sokan.

Az izgatott, hadaró beszéd lázas rózsákat festett fonnyadt arcára s a láz segített nyitabbá tenni a torkát. A rekedtség fokonkint szünt meg s a vén koldusasszony csengő hangon, betanult nyújtogatott hangsúllyal — sokat síráncozott már életében — recitálta tovább a mondókáját.

— Egyszer éppen tandíjra kellett a fiának sok pénz s az emberek aznap olyan fukarok voltak. Egymásután mentek el előttem és síráncozásom nem hallotta meg egyik se. Pedig azt is mondtam, hogy a háboruban elesett az uram, otthon pedig öt rongyos gyermekem várja a kenyeret. Minden hiába volt. A pénz azonban nagyon kellett, mellém állott a sátán s sugott valamit a fülembe.

— Emberek — kezdtem újra — a könnyörületes Krisztus nevében. Meghalt a fiam, egyetlen gimnázista fiam, adjatok, hogy eltemessem, koporsóba szépen fehérbe, hogy ártatlan lelke — tiszta ruhában mehessen az Ur elé... Nagyon szépen sírtam, az emberek megálltak előttem s adták a pénzt. De megbüntettek az Isten. Két hét múlva meghalt az én egyetlen jó gimnázista fiam. Fehér koporsóba tettem el s virágot hordtam a sírjára mindennap. Most is viszek. A jószívű emberek adományát összegyűjtöm virágot veszek s oda-viszem a sírjára. Ott olyan jó sirmi és olyan jó, ha fáj a szívem, maguk nem is tudják, hogy milyen jó.

Elbeszélése végén kibuggyan szeméből a könny, panaszos hangok bugyognak fel a torkából s a szája mosolyra ferdül. A fájdalom kéjes torz mosolyra, amelyből egy hazugságba bomlott élet igazsággá vált tragikumuká kándikál elő. A mentőorvosok összenéznek. Egyikük kezében hidegtől leforrázott szirmait bágyadtan hullatja alá a krizantén-csokor. Élő tanubizonyosság: a koldusasszony most nem hazudik. Az adakozók apró garasain csak-ugyan virágot vásárol, hogy kitalált vagy valódi tragikumuká igaz fájdalmát elhordozza egy képzelte vagy igazi sírra. Könyvei az arcára fagyagnak, erejét ellopja a tagjaiba kapaszkodó hideg, amíg eszméletlenül akadnak reá. De azért másnap újra virágot vesz és újra felkeresi azt a sírt, mert a fájdalom nagyon jó: tartalmat ad egy megbomlott életnek.

HIREK

A moziszinész boldogsága

Egy londoni távirat röpi világgá a hírt, hogy Charlie Chaplin, a világhírű filmkomikus megint megházasodik. A távirat szerint legújabb menyasszonya Lita Grey el Palmo, a spanyol származású tizenhétéves moziszinész, aki ennek a burlész és groteszk filmkomikusnak nem csak az életben, de a mozi vásznon is legújabb partnere.

Ha e hír igaz, úgy a kis trottyos nadrágu, édeskés bajszu, lompos kabátu, csónakos cipőjű Chaplin immár harmadszor házasodik meg. Még talán egy éve is alig múlt el, hogy Pola Negrivél, a mozi drámák gyönyörű hősnőjével lépett az oltár elé. Tavaly ilyenkor az Illustrationtól és London News-tól lefelé Aller ur képes családi lapjait átlag kéthetenként rábukkanunk Chaplin ur és Pola Negri esküvő előtt, esküvő alatt és esküvő után készült fényképeire. Emlékszem egy pillanatfelvételle, amely a „fiatal pár” nászutra indulását ábrázolta és amelyen a világhírű szerelmes pár olyan mézédés mosollyal bámult egymás szemébe, hogy az ember istenbizonny megirigyelte őket.

De már most el vagyok rá készülve, hogy a legújabb London News-ban Lita Grey de Palmo kisasszony Chaplinnel együtt éppen olyan mosollyal fog nászutra indulni, mint ahogy azt a tavaly tette. „Ilyen az élet” mondogatják ilyenkor az okosabbat nem tudó emberek. De mi hozzátesszük: „ilyen a moziszinész élete”. Mert ugyan velünk egyszerű polgári emberekkel is megtörténhetik, hogy egy életben három feleséget váltunk, de bennünket legalább nem fényképeznek le szerelmesen kézenfogva, nászutra induló mézédés mosollyal odasimulva legújabb feleségünkhöz, mintegy elpusztíthatatlan dokumentumképpen annak, hogy ha a szerelmünk lángja mulandó is, a mézédés mosolyunk és a nászutra induló nézésünk mindig ugyanaz marad.

— **Orvosgyűlés.** A BBB orvosgyűlés december hó 5-én délután 5 órakor tartja meg e havi rendes ülését a novisadi kórházban.

— **Uj magyarnyelvű lap indul Szentán.** Szentánról jelentik: December 15-én új magyarnyelvű gazdasági, társadalmi és politikai lap indul Szentán, amelynek Mélykúti Ferenc volt városi gazdasági fogalmazó lesz a felelős szerkesztője. Az új lap „Néplap” címen kerül forgalomba.

— **Véres harcok a bolgár kommunisták és a rendőrség között Filippopolisban.** Szófiából jelentik: Tegnapelőtt a filippopolisi vasuti állomáson egyik rendőrségi ügynök moztolás alá fogta Mawrov Asem kommunistát, a kommunista pedig előrántotta revolverét és Hristov altisztet egyetlen lövéssel megölte, a gyilkosságával felidézett zavart pedig felhasználva, elűnt; majd Ghenev Nicola kommunista ügyvédhez menekült. A rendőrség, csendőrséggel megerősítve, Mawrov Asemet nyomon követte s behatolt az ügyvéd házába, itt azonban fegyvertűzzel fogadták. Egyik golyó megsebesítette Gheorghie rendőrtisztet, aki ennek ellenére több lövést intézett támadója ellen, akik az egyik golyó le is terített. A rendőrség ebből az alkalomból kifolyólag a kommunisták főfőszékében szigorú házkutatást tartott. — Azonban itt is lövésekkel fogadták, amit a rendőrség is viszonzott. Elest Davidov rendőrtiszt és egy kommunista. Sok kommunistát letartóztattak: ezek közül a karhatalom tizenkettőt kísért ki a vasuti állomásra, hogy Szófiába szállítsák őket. Menetközben három gyanús alak sompolygott utánuk, akik az állomáson zűrzavart idéztek elő azzal a céllal, hogy a letartóztatottakat menekülhessenek. A jelenet azzal végződött, hogy Ilijev kommunistát a csendőrség agyonlőtte, a zavart okozó három kommunista közül pedig kettőt letartóztattak.

— **Tolvaj cselédleány.** Borota Gábor a Nyegus-utca 3. számú ház lakója feljelentést tett a rendőrségen,

hogy Irenek Emilia nevű cselédje egy aranygyűrűt és egy ruhát lopott tőle. A rendőrség azonnal letartóztatta a tolvaj cselédleányt és kihallgatta. Irenek Emilia kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy titkos kéjelgéssel is foglalkozott. A rendőrség erre azonnal megvizsgáltatta és ekkor kiderült, hogy Irenek Emilia súlyos vérbajban szenved. Kiszállították a kórházba.

— **Nem ajánlatos ismeretlenekkel mulatni.** Szomborac Szlávkó karlovci lakos két hónappal ezelőtt Novisadra érkezett, hogy kissé mulasson. Tervét meg is valósította és több novisadi vendéglőben megfordult. Meglehetősen ittas volt már, amikor a pályaudvar közelében levő Drina vendéglőbe tért be. Itt már nem volt pénze, mulatni azonban akart, ezért a nála levő egy rend ruhát és egy pár csizmát oda adta egy ismeretlen embernek, hogy adja el, a kapott pénzt pedig elmulatják majd. Az ismeretlen magához is vette a ruhát és pönt, de többet nem mutatkozott. Szomborac így kénytelen volt — pénzt híjján — a mulatozást abbahagyni. Tegnap megint Novisadra jött kissé körülmezőni. A pályaudvarról egyenesen a Vasuti fasorban levő Grk kocsmába ment. Legnagyobb meglepetésére meglátta azt az embert, akinek két hónappal ezelőtt odaadta ruháját és csizmáját értékesítés végett. Az ismeretlen is észrevette Szomboracot és tovább akart állni. Szomborac azonban nyakonfogta és bevitte a rendőrségre. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy Radesics Trivának hívják és régi ismerőse a rendőrségnek.

Értesítem az érdekelteket, hogy mostani tánckurzusomat e hó 7-én, vasárnap este

koszorúcskával

befejezem. Egyben tudatom, hogy f. hó 8-tól új kurzusra elfogadok beiratkozást és biztosítom, hogy bárki minden táncot tökéletesen megtanul egy kurzus alatt. Tisztelettel **Kafanski Nikola** táncotár.

— **Ne igyál!** Burai Sándor feketehegyi kereskedő tegnap Novisadra jött áruval. Ugy látszik jó üzletet csinált, mert estig alaposan felöntött a garatra. Mintán egyensúlyi helyzete meglehetősen bizonytalan alapokon nyugodott, többször elterült a novisadi aszfalton. Egyensúlyi állapotának egy ilyen kilengése után meglehetősen hangosan kifejezésre juttatta elégedetlenségét, ami még nem lett volna baj, na nem kezdte volna szidalmazni a szlávokat és nem követett volna el felségsértést. Emiatt azután bekisérték a rendőrségre, ahol ma reggel, miután kialudta mámorát, kihallgatták. Burai Sándor természetesen most már nem emlékezett semmire, a rendőrségnek azonban át kellett adni Burai Sándort az ügyészségnek.

(x) **Dr. Vasilije Mogin** szülész és nőgyógyász, rendelését (saját házában) Mileticseva 12. megkezdte. Rendelnaponta délelőtt 10-12-ig s délután 2-4-ig.

Ridikülők, Kofferek

nagy választékban Duja u. 20. Bőr-árúdzet.

Bluff

Két amerikai üzletember összehalmozik egy Európa felé evező hajó fedélzetén. Miután már a vagyoni nagyságával elhanyagolt egymásnak, a legfantasztikusabb módon próbálják egymást tulbluffolni.

— *Látta-e már — szól az egyik*

— *a Himaláját?*

— *Természetesen.*

— *Ugy-e gyönyörű?*

— *Gyönyörű.*

— *Akkor tudja meg, hogy azt a hegyet az én őseim építették.*

— *Erre a szemtelenségre a másik, néhány pillanattal szájátva kapkod levegőért, majd amikor „összeszedte” magát így szól:*

— *Bizonyára hallott Ön már a Hoit tengerről?*

— *Természetesen.*

— *Akkor tudja meg, hogy azt a tengert annakidején egyik dédapám gyilkolta meg.*

A legszebb és legalkalmasabb Karácsonyi ajándékot **F. DIETRICH bóröndösné** Novisad, Kralja Petra 30. szerezheti be. Ne mulassza el a kirakatomat megtekinteni!

— **A Dunába ugrott.** Özvegy Lehmann Jánosné Sarajevska utca 1. szám alatt lakó 66 éves magánzó tegnap délután fél négy órakor az épülő új hidnál a Dunába ugrott. Az ott dolgozó munkások azonban kimentették. Az életunt asszonyt beszállították a kórházba. Állapota nem súlyos, hacsak a hideg fürdő következtében nem betegszik meg.

— **Meglopta a bátyját.** Podmanicki Albert napszámos, büntetett előéletű egyén ellen tegnap feljelentést tett a rendőrségen saját bátyja, mert egy zseborát lopott tőle, azt eladta és az árát elitta.

— **Ha az ember közönyöletes.** Kikindai Anna foglalkozás nélküli öregasszony abból tengette életét, hogy ismerős házakban öreg ruhákat koldult össze és ezeket eladta. Tegnap Vízák István Temerini utca 19. számú házában lakó asztalosnál volt, ahonnan azonban új ingeket és fehérneműket is lopott. Vízák feljelentése következtében a rendőrség letartóztatta Kikindai Annát.

Butorszükségletét meglepő és olcsó árban csakis **HEMLER PÉTER UTODAINÁL** szerezheti be. - Telefon 256.

— **Rablótámadás az utcán.** Römer János a Grafika nyomdavállalat üzemvezetője kedden este fél tíz órakor a teljesen sötét Háltéren át hazament, amikor a sötétben két alak ugrott rá, az egyik torkon ragadta, a másik pedig hozzálátott zsebei kikutatásához. Közben azonban egy nagyobb társaság jött a Háltér felé, mire a két rabló elszaladt. Römer János feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Erkölcserendezeti razzia.** A novisadi rendőrség tegnap éjszaka erkölcsrendezeti razzit tartott a novisadi zugszállodákban, amelynek során nyolc nőt állítottak elő. Az orvosi vizsgálat a nyolc nő közül négyet talált betegnek. A beteg nőket nem lehetett kiszállítani a kórházba, mert a vena-reas osztályon már nincsen hely. A beteg nőket most a Futaki-uti ambulancián fogják kezelni.

— **A Jadranszka Strazsa 1925.** évi zsebnaptára megjelent és tíz dinárért kapható minden könyvkereskedésben.

— **Városi munkák átvétele.** Az almási utca kövezete elkészült és tegnap délelőtt egy városi bizottság, melyben Popovics Daka, Mirkov, Stössel és Hován mérnökök, továbbá Menrath József bizottsági tag voltak, megvizsgálta a kövezetet és azt átvette. Hasonlóképpen megtekintette a bizottság a kátyi gátat is, ahol szintén befejezték a gát kijáratát azon a részen, amelyet a tavaszi nagy árvíz átszakított.

— **Pörüljárt tolvaj.** Szubotcáról jelentik: Bobácki Antal és Kopolovics János vasuti munkások a napokban éjjel, gyaus mozgást hallottak az egyik tehervagon felől. Odalopódtak és látták, hogy abban valaki kukoricát rakosgat egy zsákba. Fogták magukat és a vagon ajtaját rácsukták a tolvajra és a vagon betették a pályaudvarra. A pályaudvaron szolgálatot teljesítő csendőrök azután a tolvajt letartóztatták, aki bevallotta, hogy Ivkovic Ivan-dékics Antalnak hívják és azért lopott, mert fizetéséből nem tudott megélni. Áadták az ügyészségnek.

— **Kairóban Zivrar pasa elleni merényletől tartanak.** Londonból jelentik: Kairóban komolyan félnek attól, hogy a nacionalisták Zivrar pasa miniszterelnök ellen merényletet fognak elkövetni. A kormány rendkívüli intézkedéseket tett, hogy ezt a merényletet megakadályozhassa.

Mozi

Lya Mara és Erich Kaiser Titz csak még ma játszanak az Apollóban színrekerülő komédiában: „**Nelly a leányasszony**”. Péntek, szombat és vasárnap egy nagy Kertész-film kerül színre Várkonyival főszerepben. A pénteken bemutatásra kerülő dráma **A kuruzló** (Sarlatan) látványosan szép film.

Innen-onnan

Uj világrekord. Sietünk kijelenteni, hogy aki azt hiszi, hogy itt a sportélet valami feltűnő eseményéről van szó, csalódik. A hős, helyesebben a hősnő, aki megérdemli, hogy nevét a krónika följegyezze: egészen más téren teremtett új világrekordot — még pedig a sziv ifjuságának terén. — Az angol lapok egész komolyan írják róla, hogy Essex grófságban, Triptree városában él Betsy Pennick asszony, aki eddigelé nem kevesebb, mint százhat tavaszt látott, de a szive virágai még most sem hervadtak el. Pennick asszony mostanában vesztette el a férjét, akitől tíz év különbség választotta el: 96 esztendő volt a derék férfiú, foglalkozására nézve fogadós. A halásetet figyelemmel vette a lapokat a száz évesnél idősebb hölgyre, több újságíró meg is látogatta, akiknek nem kis meglepetésükre szolgált az özvegy e kijelentése: — Nem akarom az életem hátralévő részét magányosan eltölteni — az oly szomorú! Utána látok, hogy valami jóra való férjre tegyek szert... A világ minden Ninon de L'Enclosát elhomályosító asszonyság valószínűleg a gyászév leteltét se szándékozik bevárni, amiben igaza is van, hiszen az ő korában csakugyan nincs sok vesztetni való idő. S esetével a legmeggyőzőbben igazolja a mi nagy Petőfink mondását, hogy a virágnak megiltani nem lehet, még ha 106 éves is.

Egy bécsi lap felségs munkatársai. A Bécsben megjelenő öreg és komoly Neue Freie Presse-t mindig előkelő munkatársai fényelgették. Lloyd George, Bernard Shaw s a világot ma vezető politikai egyéniségek, mind-mind külső munkatársai ennek a lapnak, hogy az elhalt Ferenc József császárról és királyról ne is beszéljünk, aki most halóporában is a legdiszkrétebb magánlevelezésével lépett a Presse munkatársai közé. Nem tudjuk, hogy az újságba írás népszerűségének, vagy a bécsi újság előkelőségének számlájára írjuk-e, hogy a lap ma megjelent száma mint cikkírókat Alfonz spanyol királyt és Máriát, Románia királynőjét konferálja be. A Presse beharangozója szerint Alfonz spanyol király a jövő vasárnapi lapokban cikket ír a világ mai politikai állásáról, míg Románia királynéja egy napra a Neue Freie Presse női divatrovatát tölti ki. A bécsi lap úgy a spanyol király, mint a román királyné külmunkatársai közé lépésének nagy reklámot csap és Mária királynéről többek között a következő szimpatikus sorokat írja: Mária királyné a világ egyik legnagyobb szabású asszonya, aki művészi eleganciájával és a női divathoz való hozzájárulásával nemcsak a saját hazájában, de a francia és angol szalonokban is méltakadó egyéniség.

Az ifjuság visszavarázsolása. Mintha a középkor támadt volna föl, az egyik tudós a másik után azzal foglalkozik, miképpen lehetne az öregedést megakadályozni. Böven irtunk a mirigyátültetési kísérletekről, valamint arról, hogy némely orvos vértömlesztéssel igyekszik az öregséget távol tartani. A. J. Carlson a chicagói egyetem hirneves professzora — mint Párisból jelentik — új módszert talált fel az ifjuság fentartásához. Szerinte az emberi test szövetei és sejtjei öregsznek meg, arra kell tehát törekednünk, hogy ezek régi rugékonyságukat visszakapják. Ez pedig csak úgy történhetik meg, — magyarázta — ha az ember hosszabb ideig nem táplálkozik, vagyis böjtöl. Annak, aki a kurának aláveti magát, sem ennie, sem innia nem szabad. Carlson elmondotta még, hogy klinikáján kísérleteket végzett s ezek jó eredménnyel jártak. A pácienseknek körülbelül tizenöt napig kell böjtölniök. A tizenöt nap letelte után — fejtegette — az emberi szövetek tökéletesen megújulnak. Volt a klinikámon egy 40 éves asszony, — ő mondotta magát emnyinek, de én legalább 58-ra becsültem — ez kitartotta a tizenöt napi böjtöt s ennek letelte után mintha új bőrt nyert volna. Friss és üde volt a külseje. Carisonnak eddig nem sikerült pontosan kimutatnia, miféle változáson mennek keresztül a szövetek s hogy mi a közvetlen oka a változásnak.

A Novisadi AK 25-iki kabaréestje felül fogja mulni az összes eddigi műkedvelő előadások műsorát. A 10 számból álló programot a legválogatottabb színvonalú tréfából állították össze és az egyesület legjobb műkedvelői hozzák azokat színre.

Kilépett a Jugoszlavia első csapata az egyesületéből. Az országos bajnokcsapat játékosai valami csekély követelés miatt konfliktusba keveredtek az egyesület vezetőségével. Az ártatlannak látszó eset már mintegy három hete húzódik és néhány nap előtt már úgy volt, hogy a mind nyitabb ellentétek elsimultak, midőn az egyesület egynéhány tulbuzgó amatőr-csöszje ismét felkavarta az ügyét és két játékos kizárását követelte. A Jugoszlavia játékosai azonban teljesen szolidarisak és nem hagyják két társukat meghurcolni. Eddig — mint azt Zagrebön keresztül megtudtuk, — Petkovic, Petrovic, Jovanovic, Ivkovic, Luburic bejelentették a kilépésüket, de számítani lehet az egész csapat, sőt a tartalékok kilépésével is. Ha hamarosan nem sikerül a játékosokkal megegyezni, a Jugoszlavia kénytelen lesz lemondani a vasárnapi Gradjanski mérkőzést.

Posta Sándor és Kovács György kibukott a Vivó Szövetségből. Budapestről jelentik: A napokban tartotta meg a magyar Vivó Szövetség a maga tisztújító közgyűlését Pallavicini György örfő elnöke alatt. A hivatalos jelölő listán többek között dr. Kovács György és dr. Posta Sándor neve is szerepelt. A választás azzal a nagy feltűnést keltett eredménnyel végződött, hogy a rezsim-bukásra készülő dr. Hajdu Marcel pártjának sikertült kibuktatni azokat, kiknek sportpolitikája nem simult az övékhez. Így történt meg a világraszóló eset, hogy dr. Posta Sándort, a kardvívás olimpiai bajnokát és dr. Kovács Györgyöt, akinek nevét a nevezetes párbaj óta szintén szárnyára vette a világhír, puccsal kibuktatták a tanácsstagok sorából. Tetézi az eset különösségét, hogy még az olimpiász évében csinálták meg a puccsot s jutatták a világbajnokot elődje, Fuchs Jenő sorsára. Mit fognak szólni az esethez Franciaországban, ahol Géó André a legkitünőbb francia atléta, most kapta meg a becsületrendet?

Tőzsde

Novisadi terménytőzsde
1924. december 3
Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 76 kg-os 2 százalék kötés 400—405 (400 mm), bácskai 75—76 kg-os 2 százalék kintálát 400,

bácskai kötés 405, bánáti 75—76 kg-os 2 százalékos Senta paritás kötés 400 (200 mm), szerémi 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 400 (200 mm), szerbiai 71 kg-os 6—7 százalékos Klenak paritás kötés 340 (1000 mm).

Zab bácskai kötés 287.50—300 (200 mm).

Tengeri bácskai kötés 180—185 (550 mm), bánáti Senta paritás kötés 182.50—185 (600 mm), szerémi kötés 185 (1000 mm), szerbiai Beograd paritás kötés 175 (500 mm), szerbiai Klenak paritás decemberre kötés 185 (1000 mm).

Buzalízt bácskai nullás kombinált kötés 600 (100 mm), nullás g kötés 590—600 (100 mm), kenyérliszt 6. sz. kötés 430 (100 mm), kenyérliszt 7. sz. 350—360 (200 mm).

Bab bácskai fehér brutto-netto kötés 460 (300 mm).

Kender bácskai kintálát 2275, kereslet 2250.

Irányzat: változatlan.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat“

Apró hirdetések.

EGY ÜGYES VARROLEÁNY házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 10030-2

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Ellenőrt és egy kifutót
keres

Guttman szállító, Futoski put 7.

Nyomda Senta eladó!

amelyben van 5 gép. Egy 12-ös gyorsajtó, két amerikai, egy vágó és egy perforáló gép, 10 métermáza betű, Cyrill és latin Hetenkint 3-szor megjelenő újsággal. — Értekezni lehet:

RUDICS IGNÁZ földbirtokosnál, Senta.

Kifutó fiu
felvétetik a

„SOA“ drogeriában

A legelegánsabb férfi- és női cipők, könnyű antilop és más színes és fekete modern bőrből, mulatság- és tea estélyek alkalmára, valamint utcai viseletre legizlésebben készül **cipész-műhelyemben.**
RAGAI és TOMAI, Novisad
Kralja Petra ul. 13. sz. (az udvarban.)

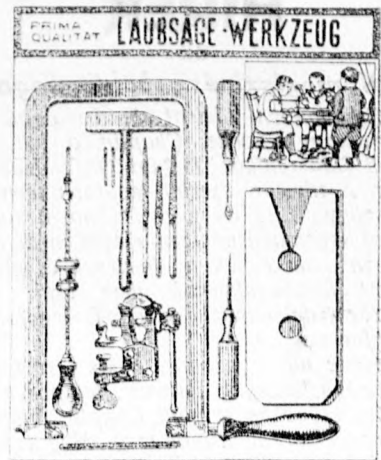
Jégpálya bérbeadása

„A NOVISADI CZÉLLÖVÉSZ-EGYESÜLET“ a saját telkén **jégpálya**

céljaira alkalmas területet bérbe ad. Tekintve, hogy a telek a város területén és villamos állomás mellett fekszik, igen alkalmas volna e célra.

Aki érdeklődik ez iránt, adja be ajánlatát legkésőbb e hó 10-ig. Az ajánlatokat az egyesület elnökének, Zsiv. Bogdánovicnak, Njegus utca 3. kell átadni. Nála lehet betekinteni a jégpálya bérbeadásának feltételeit is.

Az elnökség.

Lombfűrész szerszámok, Lombfűrész vasalások, Lombfűrész deszkák, Lombfűrész minták

nagy választékban

SCHLOTTER OSZKÁR cégnél

Novisad, Futoski put 18.

Kérjen képes árjegyzéket!
9997-1-2

ÉRTESITEM

a n. é. hölgyközönséget, hogy Futoski put 50. szám alatti rövidáru üzletben mindennemű angol és francia szabómunkát, kabátok, kosztümök készítését, továbbá géphímzést olcsón vállalom.

Tisztelettel

ZLATA P. PUŠKAREVIĆ.
4-9

Figyelem! Téli férfi szöveteket Olcsó árak!
a karácsonyi idény alkalmával 15% engedménnyel árusítom.
GAVRA J. POLIT, NOVISAD
10040 KRALJA PETRA ULICA 15. — AZ ARANY OROSZLÁNHÓZ. 1-2

Ezuton van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

„NOVOST“

cég alatt, Novisad, Pasiceva ulica 11. szám alatt

speciális gyermek konfektio, csecsemő-kelengye és divatáru üzletet nyitottam. A nagyérdemű közönség szives támogatását kérem; tisztelettel

9989-1-2

J. D. Steinberger

Karácsonyi ajándéknak alkalmas

imakönyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, levél-papírok, levelezőalbumok, emlékkönyvek, bélyeg albumok, rajzeszközök, festékes dobozok, írókészletek, iskola és tolltáskák jutányos áron nagy választékban kaphatók,

Fali, valamint házi Naptárak
nagy raktára. Viszontárusítók megfelelő jutalékban részesülnek.

Ábrahám János könyv-, papir- és írószerkereskedése

Novisad, Kralja Petra ul. 30.
(Rom. kath. hitközségi bérpalota.)